

že dne 4. září 1921 na táboře komunistické mládeže v P. brance vybízeli, podněcoval a svěsti hleděl k činům nemravným a v zákonech zapovězeným.

D ů v o d y:

V právu jest zmateční stížnost, uplatňujíc s hlediska zmatku dle Šu 281 čís. 10 tr. ř., že nalézací soud neprávem podřadil čin stěžovatelův pod skutkovou podstatu Šu 222 tr. zák., ježto ustanovení to předpokládá, by někdo sváděl vojína, který má služební povinnost a který přísežně se zavázal tuto povinnost plniti, o čemž při branci, nepodléhajícím ani vojenskému trestnímu zákoníku, ani vojenským služebními řádům, nemůže býti řeči. Neboť služební povinnost, druhá to část branné povinnosti (§ 2 (3) branného zákona), počíná podle Šu 14 (2) a Šu 15 branného zákona teprve dnem zařazení. Nelze tedy brance, teprv odvedené, avšak dosud nezařaděné pokládati za osoby, k válečné službě přísežně zavázané ve smyslu Šu 222 tr. zák. Nehledíc k tomu, bylo však nesprávně použito trestního zákona v neprospěch obžalovaného také v tom směru, ovšem stížností neuplatňovaném, že nalézací soud považoval jednání obžalovaného za intelektuální působení na brance, by se dopustili určitých konkrétních činů trestných, jak toho vyžaduje § 222 tr. zák. Podle zjištění soudu nalézacího přečetl obžalovaný na schůzi komunistické mládeže jen citát z Maupasanta znějící: »osobují-li si vlády právo, posílat národy na smrt, není divu, že i národové přivlastňují si někdy právo, posílat na smrt své vlády. Proč by nebylo možno odsouditi též vládce po každé vypovězené válce. Kdyby to jen národové pochopili, kdyby soudili mocnosti, vedoucí je ku vraždění, kdyby zdráhali se jíti na smrt bez potřeby, kdyby užívali zbraně dávané jim, proti těm, kteří jim je dali . . . .« a vyzýval přítomné brance, by, až narukují, kdyby jich mělo býti použito k vraždění, si to pamatovali. Z toho vidno, že obžalovaný nevybízeli a nepodněcoval ani určitou osobu, ani k určitým konkrétním trestným činům, nýbrž dal jen veřejně všeobecně theoretické a abstraktní podněty k činům nemravným a v zákonech zapovězeným, neboť snažil se svým projevem ony posluchače, kteří přicházeli v úvahu jako branci, zviklati ve správném pojmání a neochvějném plnění těch povinností, jež jsou základem a pilířem vojenské kázně. Jednání stěžovatelovo zakládalo by nyní skutkovou povahu přečinu Šu 15 čís. 2 zákona na ochranu republiky, kteréžto ustanovení nastoupilo na místo zrušené části Šu 305 tr. zák. Ježto však citované ustanovení zákona na ochranu republiky, jenž v čas spáchání trestného činu ještě neplatil, jest přísnější než tehdy ještě platné ustanovení Šu 305 tr. zák., zakládá jednání stěžovatelovo skutkovou povahu přečinu dle tohoto posléze uvedeného ustanovení (čl. IX úv. zákona k trestnímu zákoníku).

Bylo tedy zmateční stížnosti vyhověti a rozsudek zrušiti a stěžovatele ve smyslu §§ 288 čís. 3, 262 tr. ř. uznati vinným přečinem dle Šu 305 tr. zák.

Čís. 1282.

Přečinu dle Šu 1 zákona o maření exekuce lze se dopustiti i ohledně věci, o níž bylo p r o d e j o v é řízení zastaveno (§ 200 ex ř.).

(Rozh. ze dne 5. října 1923, Kr I 617/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 27. března 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 1 zákona ze dne 25. května 1885 čís. 78 ř. zák.

D ů v o d y:

Opírajíc se o důvody zmatečnosti čís. 9 a), b), §u 281 tr. ř., zmateční stížnost namítá jednak, že jednání obžalovaného, jemuž bylo dne 1. května 1921 sděleno, že vymáhající strana upustila od pokračování v exekuci a že prodejové řízení ohledně mlátičky, jemu dne 23. března 1921 zabavené, bylo zrušeno, nedostává se skutkového znaku přečinu, jímž obžalovaný byl uznán vinným, totiž předpokladu, že jednal za exekuce jemu hrozící nebo za jejího provádění, jednak že mu dlužno přiznati beztrestnost ve smyslu §u 2 lit. e) tr. zák., poněvadž musil míti za to, že exekuce je zrušena. Obojí námitka je neodůvodněna. Oním sdělením míní zmateční stížnost, jak patrně z jejich předchozích vývodů, usnesení okresního soudu v J. ze dne 15. května 1921, kterým, když mlátička při dražbě dne 14. května 1921 pro nedostatek nabídek nebyla prodána, nařízen byl dle §u 280 čís. 2 ex. ř. z moci úřední její prodej z volné ruky. V usnesení tom se praví, že na vymáhající straně jest, by výkonnému orgánu jmenovala kupitele, a dodává, že, nepojmenuje-li vymáhající strana kupitele do 14 dnů po doručení usnesení a nebude-li prodej v téže době proveden ani jiným kupitelům, kteří se u výkonného orgánu přihlásí, bude se míti za to, že vymáhající strana upouští od pokračování v exekuci, — že tudíž řízení prodejové bude po marném uplynutí této lhůty dle §u 200 čís. 3 a §u 282 ex. ř. zrušeno. Necedpovídá tudíž skutečnosti tvrzení zmateční stížnosti, že bylo obžalovanému dne 15. května 1921 sděleno, že vymáhající strana od pokračování v exekuci upustila, a že prodejové řízení ohledně zabavené mlátičky bylo zrušeno; ono usnesení ze dne 15. května 1921 obsahuje naopak dodatek, že se po marném uplynutí lhůty a při zrušení prodejového řízení bude míti za to, že se strany vzdávají doručení zrušovacího usnesení i rekursu proti němu. Rozsudek arci zjišťuje, že prodej z volné ruky, nařízený tímto usnesením, rovněž vykonán nebyl, jelikož vymáhající věřitel kupitele nepojmenoval a u výkonného orgánu se žádný kupitel nepřihlásil, a že řízení prodejové bylo proto dle §§u 200 čís. 3 a 282 ex. ř. zrušeno. Rozsudkový výrok zní v ten smysl, že obžalovaný jednal v úmyslu, by z a e x e k u c e proti němu vedené zcela zmařil uspokojení svého věřitele, rozhodovací důvody pak zabývají se obhajobou obžalovaného, jenž prý myslil, že zabavení mlátičky, když od něho uplynulo přes půl roku, již neplatí, a se prý proto domníval, že může mlátičkou volně nakládati, a odmítají ji jako neoprávněnou. Nelze říci, že byl rozsudkem ať v tom ať v onom směru zákon porušen nebo že bylo zákona použito nesprávně. V §u 200 ex. ř. jsou na rozdíl od oněch ustanovení exekučního řádu, která jednají o zastavení exekuce (§§y 35 odstavec čtvrtý, 36 odstavec třetí, 37 odstavec čtvrtý, 39, 40), uvedeny případy, v nichž se zastavuje pouze řízení prod e j o v é, pod čís. 3 zejména případ, v němž vymáhající věřitel ustoupí od pokračování v exekuci (nikoli tedy od exekuce samotné); to patrně

i z dalšího ustanovení čís. 3, dle něhož pro vykonatelnou pohledávku vymáhajícího věřitele nemůže před uplynutím půl roku od zastavení navržena býti nová dražba. Také vzhledem k ustanovení druhého odstavce Šu 256 ex. ř. nemůže býti vůbec pochybno, že v tomto případě, v němž mlátička dle rozsudkového zjištění zabavena byla dne 23. března 1921, jednoroční lhůta § 256 ex. ř. tudíž končila teprve dne 23. března 1922, kdežto závadný čin spáchaný byl již koncem roku 1921, zrušením řízení prodejového nebyla zrušena exekuce zabavením započatá. Rozsudek mluví proto právem o exekuci proti obžalovanému v e d e n é. Námitka, že obžalovaný musil vzhledem k usnesení ze dne 15. května 1921 a poněvadž vymáhající věřitel po dobu 6 měsíců od doručení tohoto usnesení ničeho nepodnikal, míti za to, že exekuce je zrušena a že mu tedy dlužno přiznati beztrestnost ve smyslu § 2 lit. a) tr. zák., nemůže dojíti povšimnutí, kdyžť rozsudek po stránce subjektivní předpokládá, že obžalovanému jakožto strojníku, tedy živnostníku, byly známy základní zásady exekučního řízení, a tudíž, byv poučen, že se zrušuje řízení prodejové, musil věděti, že se tím ničeho nemění n a z a b a v e n í, že tedy zabavenou mlátičkou volně disponovati nemůže. S k u t k o v ý tento předpoklad soud nalézacího nebyl ve stížnosti zmateční napaden způsobem, formálně přípustným, a je proto dle zásady Šu 288 čís. 3 ř. tr. i pro soud zrušovací závazným, pokud jde o prozkoumávání rozsudku s hlediska uplatňovaných důvodů zmatečnosti. Zmateční stížnost míní konečně, že by snad bylo lze spatřovati v jednání obžalovaného skutkovou podstatu přestupku dle Šu 3 zákona o maření exekuce, kdyby se totiž zjistilo, že k odstranění mlátičky došlo v úmyslu, by s ní úřad nemohl nakládati. Stížnost sice v souvislosti s předchozí námitkou i tento úmysl vylučuje, než její úvahy stávají se bezpředmětnými vzhledem na rozsudkové zjištění, dle něhož obžalovaný jednal v úmyslu, dodávajícím jeho činu povahu přečinu dle Šu 1 zákona o maření exekuce, totiž v úmyslu, by zmařil uspokojení svého věřitele. Tímto zjištěním rozsudkovým jakožto zjištěním skutkovým je vzhledem k ustanovení Šu 288 čís. 3 tr. ř. vázán jak stěžovatel tak zrušovací soud.

Čís. 1283.

Pokud lze se dopustiti zločinu veřejného násilí dle Šu 81 tr. zák. na výkonném orgánu.

(Rozh. ze dne 5. října 1923, Kr I 656/22.)

N e j v ý š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 30. března 1922, jímž byla obžalovaná Marie K-ová podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle Šu 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti státního zastupitelství, opírající se o důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř., dlužno přiznati v obojím směru oprávně-